

Khi con thuận tay trái, có gì khác thường?

ISSN: 2734-9195 07:10 16/10/2025

Một đứa trẻ dù thuận tay phải hay thuận tay trái, khi được yêu thương đúng cách, sẽ lớn lên như một dòng suối tự do – không chảy theo hướng đã vạch sẵn, mà biết uốn mình qua đá sỏi, để rồi lặng lẽ tưới mát cuộc đời.

Tác giả: **Lê Thị Hiệp** - Trường CDSP Trung ương

Có những bậc cha mẹ, khi thấy con cái cầm bút bằng tay trái, lo lắng như thể con vừa làm điều gì đó “*lệch chuẩn*”, vội vàng uốn nắn con đổi tay – mong con “*thuận theo số đông*”.

Thế nhưng, trong cõi người muôn vạn nẻo, không ai giống ai. Mỗi đứa trẻ là một dòng chảy riêng, không cần rập khuôn mà chỉ cần được thấu hiểu và nâng đỡ đúng cách.

Người học Phật thường được nhắc nhở rằng: “*Chính kiến sinh từ chính niệm.*” Nghĩa là chỉ khi ta thật sự dừng lại, lắng tâm, và nhìn sâu bằng con mắt hiểu biết, ta mới có thể thấy con – như chính con là. Tay trái hay tay phải, đâu quan trọng bằng việc con có được lớn lên trong ánh sáng của tình thương và trí tuệ?

Có phải trẻ thuận tay trái thì thông minh hơn?

Từ Tổng thống Barack Obama, Hoàng đế Napoleon đến thiên tài công nghệ Bill Gates – không ít người nổi tiếng thuận tay trái. Sự trùng hợp ấy cũng lại khiến có người tin rằng tay trái là dấu hiệu của trí tuệ siêu việt, là “*dấu ấn thiên tài*”.

Tuy nhiên, các nghiên cứu khoa học hiện đại lại cho thấy: không có bằng chứng xác thực nào khẳng định rằng người thuận tay trái thông minh hơn người thuận tay phải. Các công trình khảo sát về chỉ số IQ giữa hai nhóm cũng cho kết quả tương đương, không có sự khác biệt đáng kể về năng lực nhận thức hay tư duy logic.

Điều đáng lưu tâm là bộ não con người vận hành rất linh hoạt: bán cầu não trái điều khiển tay phải, bán cầu não phải điều khiển tay trái. Vì thế, người thuận tay trái thường được cho là sử dụng não phải nhiều hơn – nơi phụ trách cảm

xúc, nghệ thuật và trực giác. Nhưng sự phát triển trí tuệ không chỉ phụ thuộc vào bán cầu não nào hoạt động mạnh, mà còn chịu ảnh hưởng lớn từ môi trường sống, cách giáo dục, và sự nuôi dưỡng tâm thức.

Kinh Pháp Cú: *“Tâm làm chủ, tâm tạo tác”* – trí tuệ không nằm ở tay nào cầm bút, mà nảy nở từ nơi tâm được soi chiếu bởi chính niệm và thương yêu. Vậy nên, thay vì gán nhãn cho một bên là *“thiên tài”*, một bên là *“bình thường”*, ta hãy học cách nhìn trẻ bằng ánh mắt bình đẳng và trái tim không phán xét.

Trên hành trình lớn lên, có trẻ thuận tay phải, có trẻ thuận tay trái – đơn giản như việc hoa sen nở trong bùn, hoa đào nở khi xuân về. Đó là tự nhiên.

Khoa học cho thấy yếu tố di truyền có ảnh hưởng, nhưng không hoàn toàn quyết định. Nếu cả bố mẹ đều thuận tay trái, khả năng con cũng thuận tay trái là khoảng 50%. Nhưng cũng có rất nhiều trường hợp trẻ thuận tay trái dù bố mẹ đều thuận tay phải.

Ở một số nền văn hóa phương Đông, vì nhiều lý do lịch sử và thói quen xã hội, người ta từng cố uốn nắn trẻ chỉ dùng tay phải. Nhưng càng ngày, thế giới càng khuyến khích sự tôn trọng bản tính tự nhiên. Đạo Phật cũng dạy về *“tùy thuận nhân duyên”* – sống hài hòa, không cưỡng cầu – đó mới là tuệ giác.

Ảnh minh họa (sưu tầm).

Nhận biết và chấp nhận

Ở những năm tháng đầu đời, đôi bàn tay của trẻ như hai cánh lá non chưa phân biệt rõ hướng gió. Có lúc bé cầm đồ chơi bằng tay phải, có lúc lại tự nhiên với tay trái – tự nhiên như hơi thở, như ánh mắt chạm vào điều mình thích. Nếu bạn để trước mặt bé 100 món đồ chơi và thấy bé dùng tay trái 52 lần, tay phải 48 lần – thì con số ấy vẫn chưa đủ để khẳng định bé thuận tay nào. Bởi mọi khuynh hướng vẫn đang trong giai đoạn hình thành và chuyển động linh hoạt.

Theo các nhà khoa học thần kinh, phải đến khoảng từ 18 đến 34 tháng tuổi, trẻ mới bắt đầu thể hiện thiên hướng tay thuận rõ rệt hơn, nhưng cũng chỉ là những dấu hiệu ban đầu. Thường thì khi bước sang tuổi thứ ba hoặc thứ tư, tay thuận mới được “*thiết lập*” tương đối ổn định – như một thói quen tự nhiên, không cưỡng cầu.

Trong nhiều gia đình, khi cha mẹ thuận tay phải còn con lại thuận tay trái, những bất tiện nhỏ có thể xảy ra. Nhưng thay vì sửa con, ta có thể sửa cách bố trí đồ dùng sinh hoạt. Việc ấy không chỉ giúp trẻ dễ dàng hơn trong đời sống sinh hoạt, mà còn gửi đi một thông điệp tinh tế: *“Con được phép khác biệt, và cha mẹ luôn ở đây để hỗ trợ.”*

Dưới ánh sáng Phật pháp, điều ấy gọi là “*từ bi có trí tuệ*” – không áp đặt, không nuông chiều, mà là dẫn dắt bằng hiểu biết và thương yêu.

Nhiều nghiên cứu cho thấy, trong thể thao, người thuận tay trái thường có một chút lợi thế, bởi lối chơi của họ khác với đa số. Từ bóng bàn, cầu lông đến bóng chày – không ít vận động viên tay trái đã làm nên những kỳ tích.

Thế nên, nếu con bạn thuận tay trái, hãy để con được chơi theo cách của riêng mình. Hãy chọn cho con môi trường mà tay trái không phải là trở ngại mà có thể phát huy được những sở trường của con.

Trong cuộc sống, đôi khi chúng ta quá bận tâm về việc con có giống “*số đông*” hay không. Nhưng Phật giáo dạy rằng: *“An trú chính niệm là nơi nương tựa vững chắc nhất.”* Nếu cha mẹ có thể an trú trong hiểu và thương, thì chính mình sẽ là nơi chốn bình an đầu tiên cho con.

Một đứa trẻ dù thuận tay phải hay thuận tay trái, khi được yêu thương đúng cách, sẽ lớn lên như một dòng suối tự do – không chảy theo hướng đã vạch sẵn, mà biết uốn mình qua đá sỏi, để rồi lặng lẽ tưới mát cuộc đời.

Tác giả: **Lê Thị Hiệp** - Trường CDSP Trung ương